

خبر

دختران مجرد بیشترین متقاضیان کار

● نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی گفت: درحال حاضر ۹۰ درصد مراجعه‌کنندگان به نمایندگان مجلس را دختران مجرد و متقاضی کار تشکیل می‌دهند. فاطمه سعیدی در سلسله‌نشست‌های مقدماتی همایش توسعه کارآفرینی با موضوع فرهنگ و کارآفرینی در محل معاونت امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری این مطلب را بیان کرد. او اضافه کرد: متأسفانه تاکنون نتوانسته‌ایم برای آنها کار ایجاد کنیم، البته دیگر کار دولتی نداریم و دولت ظرفیت ندارد؛ اما همه نگاه‌ها به زنان کارآفرین است.

تعداد زیادی از پست‌های امور بانوان در کشور خالی است

● مشاور وزیر کشور در امور زنان و خانواده گفت: هرچند تشکیلات حوزه زنان تقویت شده؛ اما بخش زیادی از پست‌های امور بانوان خالی است. فهیمه فرهنگدپور در اجلاس سراسری مشاوران استاندارد و مدیران کل امور بانوان و خانواده استانداری‌های کشور با بیان اینکه پست‌های امور بانوان به‌ویژه در فرمانداری‌ها خالی است، اظهار کرد: بخشی از دایل خالی بودن پست‌های حوزه بانوان مربوط به محدودیت‌های استخدامی است. وی با اشاره به موضوع اعتبارات حوزه زنان گفت: متأسفانه حوزه بانوان در سطوح وزارت کشور اعتبار مستقل ندارد و امور بانوان بیشتر تلاش می‌کند از طریق اعتبارات بین دستگاهی، اعتبارات لازم را تأمین کند. فرهنگدپور با اشاره به موضوع تحولات اجتماعی اظهار کرد: متأسفانه اعتبارات این بخش در اختیار حوزه بانوان قرار نمی‌گیرد. از سوی دیگر همکاری‌هایی با دفاتر اجتماعی در زمینه کاهش آسیب‌های اجتماعی داریم. او اضافه کرد: اوقات فراغت، دسترسی زنان به فرصت‌های ورزشی و پیگیری موضوع بهداشت و سلامت زنان در دستور کار ما بوده است. برخی از فعالیت‌ها ما براساس ابلاغیه‌های معاونت امور زنان انجام می‌شود که از جمله آن می‌توان به اجرای طرح تاب‌آوری اجتماعی اشاره کرد. این طرح را برخی از استان‌ها انجام داده‌اند و قرار است تا پایان سال جاری در همه استان‌های کشور اجرا شود. مشاور وزیر کشور در امور زنان و خانواده با اشاره به تفاهم‌نامه وزارت کشور و معاونت امور زنان و خانواده اظهار کرد: قرار است ۹۰ کارگاه آموزشی برای زنان مدیر در سطوح مختلف برگزار شود. در این جهت دوهزارو ۲۰۰ زن شناسایی و سازماندهی شده‌اند و تا پایان سال جاری این دوره‌ها تشکیل می‌شود.

۸۰ درصد سزارین‌ها در بیمارستان‌های خصوصی

● رئیس انجمن مامایی ایران گفت: از ابتدای سال جاری تاکنون ۷۰ درصد از زایمان‌های طبیعی را ماماها انجام داده‌اند؛ هزینه‌ای که باید به آنها پرداخت شود، به متخصصان و بیمارستان‌ها پرداخت شده است. ناهید خداکرمی در نشست کشوری علوم مامایی و باروری با اشاره به اینکه ۷۳ درصد زایمان‌های طبیعی را در سال ۹۴ ماماها انجام داده‌اند، اظهار کرد: به دلیل میزان پرداختی کم، انگیزه اجرای زایمان طبیعی برای ماماها کم شده است. او افزود: از ابتدای سال جاری تاکنون ۷۰ درصد از زایمان‌های طبیعی را ماماها انجام داده‌اند؛ اما هزینه‌ای که باید به آنها پرداخت شود به متخصصان و بیمارستان‌ها پرداخت می‌شود و تعرفه‌های پرداختی برای زایمان طبیعی هنوز به دست بسیاری از ماماها نرسیده است. رئیس انجمن مامایی ایران با اشاره به اینکه در سال نخست اجرای طرح تحول سلامت، ۱۱ درصد از میزان زایمان سزارین کاسته شد، افزود: به توجه به پرداخت‌نشدن تعرفه‌ها این رقم در سال ۹۵ نسبت به سال ۹۴ روند مطلوبی نداشت. خداکرمی با بیان اینکه در حدود ۶۰ درصد مرگ مادران باردار به‌دلیل سزارین است، تصریح کرد: بیش از ۸۰ درصد از سزارین‌ها در بیمارستان‌های خصوصی انجام می‌شود. باید توجه کرد عمل سزارین علاوه بر عوارض کوتاه‌مدت، عوارض بلندمدتی نیز دارد و ثابت شده بیماری‌هایی مانند دیابت، آسم و آلرژی، چاقی، بیش‌فعالی، اُتیسم و کم‌خونی با شیوه تولد و سابقه باروری مادر ارتباط دارد و در نوزادان سزارین بیشتر است.

اجرای دستورالعمل‌های بالینی توسط ۱۲ هزار پزشک خانواده

● معاون بهداشت گفت: دستورالعمل‌های بالینی جدید تهیه‌شده به وسیله ۱۲ هزار پزشک خانواده در دست اجراست و ستاد نیز بر اجرای این دستورالعمل‌ها نظارت می‌کند. علی اکبر سیاری گفت: علاوه بر ۱۲ هزار پزشک خانواده، صد هزار نیروی بهداشتی نیز در مراکز بهداشتی و درمانی و خانه‌های بهداشت به دستورالعمل‌های بهداشتی عمل می‌کنند. معاون بهداشت افزود: در حوزه تخصصی، باید متخصصان قبول کنند که عمل به دستورالعمل‌های بالینی یک روش علمی است و اگر نیاز به آموزش است، آموزش‌های لازم ارائه شود و خودشان نیز در این زمینه مشارکت کنند. سیاری گفت: تلاش می‌کنیم که مشارکت گروه‌های علمی را نیز در این زمینه داشته باشیم و دستورالعمل‌ها را در هیئت‌های برد نیز مصوب کنیم.

معصومه اصغری: پلاسکو که فروریخت، آتش‌نشان‌ها و مسئولان‌شان و مدیران بالاسری و مدیران مافوق و بالاتر هم شوکه شدند. هرکس هم فیلم را دوباره و دوباره می‌بیند، آه و ناله‌اش بلند می‌شود. اگر زلزله‌های سه دهه اخیر را به حساب بیاوریم، نه تهران و نه حتی کل ایران، به جز بمباران‌های زمان جنگ، هیچ‌گاه ریزش و آوار یک ساختمان بلندمرتبه در این‌ا ابعاد و اندازه تکان‌دهنده را نه دیده بودند و نه قاعدا مدیریت کرده بودند. شاید برای همین است که پای هر بخشی از آنچه قرار است روزی بحران این شهر را مدیریت کند، به شکلی اساسی لنکاید. اطلاع‌رسانی چنین حادثه‌ای از قدر مهم بود که از همان ابتدا، باید برنامه‌ریزی برای تصویر، فیلم‌ها و اخباری که قرار بسود دوباره چنین حادثه رخ‌نراش و نگران‌کننده‌ای ارائه شود، صورت می‌گرفت؛ اما دریغ، باید گفت آنچه از روز پنجشنبه تا حداقل روز یکشنبه شاهد بودیم، نوعی بحران در اطلاع‌رسانی چنین حادثه‌ای بود.

از همان ابتدای حادثه پلاسکو که مسیرها برای تردد بسته شد و تعدادی از عکاسان و خبرنگاران در محدوده نزدیک به آوار باقی ماندند، اخبار قطعی و رسمی را سخنگوی آتش‌نشانی ابتدا به شبکه خبر و رسانه‌های تصویری و بعد به خبرگزاری‌ها و رسانه‌های مکتوب دیگر ارائه می‌داد. دراین‌میان انواع کانال‌های شخصی، گروهی و ارگانی، متناسب با نوع ارتباطات و دسترسی‌هایی که به محل حادثه و منابع مطلع داشتند، اخبار و اطلاعاتی را ارائه می‌کردند که تقریباً در بسیاری از موارد، تا صددردص با آمار سخنگوی آتش‌نشانی تفاوت داشت. از روز ابتدایی حادثه (پنجشنبه)، درباره تعداد آتش‌نشان‌های معقود و محبوس‌شده زیر آوار و کسبه و شهروندان احتمالی، آماری داده نمی‌شد و تا همین امروز هم این آمار قطعی نیست و هر مرجعی عددی را اعلام می‌کند. این اعداد حتی درباره آتش‌نشان‌ها که افرادی مشخص و مأمور در محل حادثه بودند نیز عددی قطعی نبود. شهردار تهران ابتدا عدد تا ۲۵ نفر را اعلام کرد؛ درحالی‌که آتش‌نشان‌هایی که در محل بودند، سخنگو و مدیریت بحران، این اعداد را متناقض می‌گفتند و آخرین عدد در نشست خبری روز گذشته،

شرق: روز حادثه پلاسکو ۳۰۰ تا ۴۰۰ نفر در ساختمان بودند که تقریباً همه آنها را آتش‌نشانان از ساختمان خارج کردند و به جز چند نفر و چند آتش‌نشان بقیه سالم ماندند. به گزارش شاهد حلاج، خبرنگار روزنامه «شرق» ملکی، سخنگوی ستاد بحران پلاسکو، روز گشته در نشست مشترک اعضای ستاد بحران با خبرنگاران ضمن بیان مطلب یادشده، گفت: در هیچ قانونی نیامده است که آتش‌نشانان باید جان خود را فدای دیگران بکنند، اما همکاریان من این‌کار را کردند تا مردم زنده بمانند و این باعث افتخار ماست. او همچنین در پاسخ به سؤال خبرنگار «شرق» درباره اینکه به نظر می‌رسد عده‌ای زنده از زیر آوار بیرون کشیده شده‌اند و یکی از آنها از سوی نگارگر ما شناسایی شده است، گفت: من دراین‌باره چیزی نشنیده‌ام؛ با توجه به اینکه می‌سخنگوی این حادثه هستم، اگر مسئله‌ای بود قاعداً باید به من می‌گفتند که چیزی گفته نشده است. اگر کسی زنده بیرون آمده باشد، قطعاً باعث خوشحالی ماست؛ اما من اطلاعی دراین‌باره ندارم. در ادامه این نشست محمد قادی‌پاشا، مدیر کل پزشکی قانونی استان تهران، در توضیح اقدامات انجام‌شده درباره حادثه پلاسکو گفت: از روز پنجشنبه به‌دنبال هماهنگی با معاونت دادستانی، تیم تشخیص هویت و تعیین علت فوت در مرکز کهریزک مستقر شد، تاکنون شش پیکر در اختیار اداره کل پزشکی قانونی استان تهران قرار گرفته که معاینه تخصصی، ظاهری و اخذ نمونه‌ها برای بررسی دقیق و تعیین علت فوت انجام شد. او افزود: هم‌زمان کار تشخیص و احراز هویت انجام می‌شود و سعی کردیم از همه پیکرها نمونه «دی‌ان‌ای» اخذ شود. تاکنون نمونه ۱۵ خانواده آتش‌نشانان گرفته شد و یک مورد از بیمارستان شهید مطهری ارسال شد که از این مورد نمونه‌برداری انجام نداده‌ایم. او ادامه داد: از چهار خانواده متوفیان نیز نمونه «دی‌ان‌ای» اخذ شده که این افراد غیرآتش‌نشان هستند، تاکنون شش پیکر در اختیار پزشکی قانونی قرار گرفته و قرار است یک پیکر دیگر نیز ارسال شود. همچنین محمد شهبازی، سرپرست دادسرای امور جنایی، در ادامه این نشست خبری توضیح داد: اولویت ما خارج‌کردن احتمالی زندگان و سپس اجساد مطهر و جان‌باختگان و بعد امور مردم است.

معاون دادستان تهران افزود: شخصاً در پاساژ کویتی‌ها حاضر شدم و از نزدیک روند را مشاهده کردم، در همان لحظه اجساد به پزشکی قانونی منتقل شدند و سپس اجساد را معاینه کردیم. اجساد تروما و فساد نعنی پیشرفته نداشتند. بعد از بررسی‌ها این شایعه درباره زنده‌بودن آنها تکذیب شد و همچنین در ادامه روند عملیات خدمات قضائی درباره مالکان و متصرفان را داشتیم. در ادامه این نشست سردار عباسعلی محمدیان، رئیس پلیس آگاهی تهران، گفت: متأسفانه به‌محض اینکه حادثه آتش‌سوزی و ریزش پلاسکو رخ می‌دهد، جمعیت در محل متراکم می‌شوند که برای کمک‌رسانی مشکلاتی را ایجاد می‌کنند، به‌واسطه گسترده‌بودن آتش و شاخص‌بودن ساختمان در تهران، حضور گسترده مردم را در اطراف پلاسکو داشتیم که عکس‌های خبری این موضوع را نشان می‌دهد.

او ادامه داد: درحالی‌که حضور جمعیت باعث ترافیک شدید می‌شود، تأمین امنیت شهروندان حاضر در محل و احتمال حضور مجرمان بین مردم، باعث

۱۵ آتش‌نشان اعلام شد. درباره کسبه و شهروندان نیز اگرچه شهردار تهران در همان ساعات اولیه با تأکید کامل در گفت‌وگو با شبکه خبر اعلام کرد قطعاً کسبه و شهروندی زیر آوار نیست و همه شهروندان قبل از حادثه تخلیه شده‌اند، ملکی و مدیر بحران و باز هم سایر مسئولانی که در این روزها اظهاراتی داشته‌اند، اعدادی از پنج تا ۱۵ نفر را اعلام می‌کردند. تناقض حتی در جریان عملیات کشف و بیرون‌آوردن پیکرهای از طبقه منفی یک ساختمان پلاسکو هم وجود داشت. از همان ابتدا گفته شد پنج تا شش نفر پیدا شده‌اند؛ اما این عدد به چهار نفر رسید و در نهایت روز گذشته در نشست خبری اعلام شد «در عملیات حفر تونل در طبقه منفی یک، با چهار بدن مواجه شدیم که سه پیکر از میان آوار خارج شد؛ اما بدن چهارم با اینکه کشف شد به گونه‌ای بود که خارج کردن آن منجر به متلاشی‌شدن بدن می‌شد و با تأییدیه مقام قضائی، سه پیکر خارج شد». هنوز هم تا آواربرداری کامل نمی‌توان به آسانی که درباره تعداد جان‌باختگان و شهدای این حادثه گفته می‌شود استاد کرد و امکان تغییر دارد.

اما اتفاقی که در بامداد دوشنبه و در جریان پیداشدن بدن‌های چهار نفر از شهروندان با کسبه در حادثه پلاسکو افتاد، یک ابهام، سؤال یا یک دلخوری جدی در اذهان عمومی نسبت به همه مسئولان مرتبط با مدیریت بحران و به‌ویژه آتش‌نشانی که باید همواره مرجع قابل اعتنا و اعتباری باشد، داشت. در حادثه پلاسکو تاکنون، اخباری که میان خبرنگاران، کانال‌ها و شبکه‌های اجتماعی دست به دست می‌شد و اندکی بعد به نحوی به تأیید می‌رسید، بیشترین اعتماد را نسبت به اخبار رسمی و حتی شبکه خبر داشتند. شبکه خبر جمع‌شعب آماری را از پیداشدن پیکر چهار نفر، زیرنویس کرد که خبرنگاران به دلیل دسترسی نداشتن به سخنگو و سایر مسئولان، با استفاده از زیرنویس شبکه

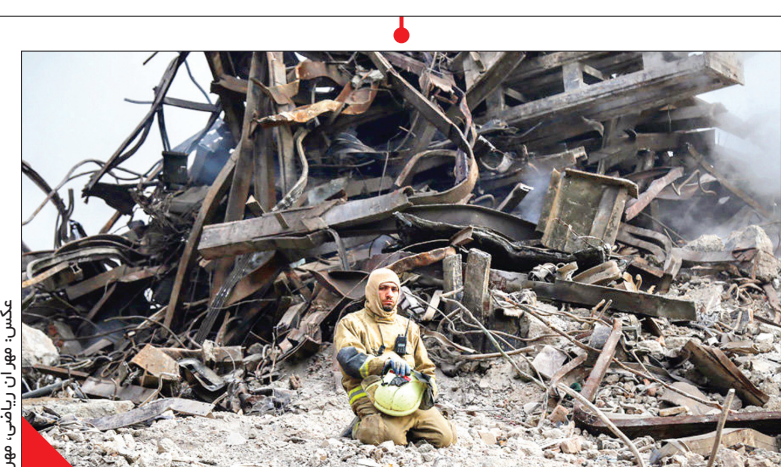
بررسی «شرق» از نحوه مدیریت رسانه‌ای اخبار حادثه پلاسکو

مقام مسئول تکذیب

خبر، این توضیحات و آمار را منتشر کردند؛ اما همین شبکه در گفت‌وگو با سخنگوی آتش‌نشانی دقایقی بعد این اعداد را تکذیب کرد و رسانه‌ها و خبرگزاری‌ها را به رعایت اخلاق و انصاف دعوت کرد. میلیون‌ها چشم نگران، امیدوار و پرسشگر ناظر این پروسه که زمان زیادی طول نکشید، بودند و برخی آن را خبری کرده و فیلم و عکس گرفتند که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد؛ اما نه سخنگوی آتش‌نشانی و نه شبکه خبر کوتاه نیامدند. اتفاق دیگر، بامداد دوشنبه و در جریان پیداشدن چهار نفر از کسبه با شهروندان باقی‌مانده زیر آوار پلاسکو رخ داد. سخنگوی آتش‌نشانی به عنوان تنها مرجع رسمی اخبار، یکشنبه سوم بهمن در ساعت ۱۲ اعلام کرد در موتورخانه ساختمان پلاسکو کسی حضور نداشته است. او در توضیح تکمیلی گفت: شب گذشته همکاریان من به موتورخانه ساختمان پلاسکو رسیدند؛ اما پس از ورود آنها و حتی باوجود استفاده از ساعت ۱۲ اعلام زنده‌یاب، برای ما محرز شد که کسی در موتورخانه حضور ندارد.

آیا عملیات جست‌وجو از طریق فاضلاب و دیگر تونل‌ها ادامه پیدا می‌کند یا خیر؟ اظهار کرد: در حال‌حاضر قطعاً اولویت ما عملیات آواربرداری از سطح ساختمان است؛ اما اگر «فرمانده میدان» دسترسی درباره جست‌وجوی زیرزمینی بدهد، حتماً آن را آغاز می‌کنیم؛ اما درحال‌حاضر این اقدام انجام نمی‌شود. اما تقریباً ۱۲ ساعت پس از این اظهارات، یعنی در ساعات اولیه بامداد دوشنبه، خبرهای ضدونقیض پیداشدن پیکرهای دیگری آن هم در موتورخانه شروع شد. خبرنگاران، آتش‌نشانان و سایر افرادی که در محل حاضر بودند و جنب‌وجوش‌های محل را می‌دیدند، حکایت از پیداشدن پنج تا شش پیکر آن‌هم در موتورخانه و انتقال به پاساژ کویتی‌ها برای تشخیص هویت و بعد انتقال به خودروهای بهداشت‌زها می‌دادند. در همان

آیا عملیات جست‌وجو از طریق فاضلاب و دیگر تونل‌ها ادامه پیدا می‌کند یا خیر؟ اظهار کرد: در حال‌حاضر قطعاً اولویت ما عملیات آواربرداری از سطح ساختمان است؛ اما اگر «فرمانده میدان» دسترسی درباره جست‌وجوی زیرزمینی بدهد، حتماً آن را آغاز می‌کنیم؛ اما درحال‌حاضر این اقدام انجام نمی‌شود. اما تقریباً ۱۲ ساعت پس از این اظهارات، یعنی در ساعات اولیه بامداد دوشنبه، خبرهای ضدونقیض پیداشدن پیکرهای دیگری آن هم در موتورخانه شروع شد. خبرنگاران، آتش‌نشانان و سایر افرادی که در محل حاضر بودند و جنب‌وجوش‌های محل را می‌دیدند، حکایت از پیداشدن پنج تا شش پیکر آن‌هم در موتورخانه و انتقال به پاساژ کویتی‌ها برای تشخیص هویت و بعد انتقال به خودروهای بهداشت‌زها می‌دادند. در همان

معاون شهردار با تشبیه حادثه پلاسکو به ۱۱ سپتامبر

بهترین نوع ریزش بود

آواربرداری جبهه‌های شرقی و جنوبی ساختمان پلاسکو تقریباً تمام شده اما هم‌اکنون تمرکزمان در بخش غربی است و آواربرداری در آن بخش با پل‌دورز و بیل‌های مکانیکی در حال انجام است. ملکی در پاسخ به سؤال خبرنگاران توضیح داد: آتش‌نشانان حین آواربرداری در طبقه منهای یک با چهار بدن مواجه شدند، اما فقط توانستیم پیکر سه نفر را از زیر آوار بیرون بکشیم و آوار بگونه‌ای است که خارج‌کردن پیکر چهارم منجر به متلاشی‌شدن بدن می‌شد بنابراین صلاح نبود پیکر وی هم‌اکنون خارج شود زیرا آن مکان نالایم بود. وی تصریح کرد: قرار شده آواربرداری از بالا انجام شود و هنگامی که آوار سبک شد، خارج‌کردن پیکر چهارم انجام شود؛ به همین دلیل فعلاً بدن همان‌جا مانده است. اینکه گفته می‌شود عده‌ای از معقودان هنگام زنده‌بودن پیامک و تصاویر از خود ارسال کرده‌اند، مورد تأیید نیست. ملکی بیان کرد: به دلیل فشار و آتش‌سوزی امکان دارد آسیب‌های زیادی به بدن‌ها به خاطر حرارت زیاد وارد شود اما اینکه پیکر آنها ذوب شود یا خیر، بحثی تخصصی محسوب می‌شود. شرام گیل‌آبادی، مدیر کل روابط‌عمومی و امور بین‌الملل شهرداری تهران، در ادامه نشست خبری توضیح داد: وقتی مدیریت بحران جلسه بررسی وضعیت حادثه پلاسکو تصریح کرد: آوار‌های پلاسکو به مکانی محصور منتقل می‌شود تا دوباره بررسی شوند. برای پیداکردن پیکر معقودان از سگ‌های زنده‌یاب استفاده می‌شود. وی افزود: مقام معتمد-رهبری فرمودند فعلاً اولویت کمک به حادثه‌دیدگان باشد؛ بعد از این موضوع اولویت به علت رسیدگی می‌شود. قادی‌پاشا، رئیس پزشکی قانونی استان تهران، هم تصریح کرد: جسد می‌تواند ذغالی شود اما باید پیکر در معرض درجه حرارت زیاد باشد. در ادامه ملکی، سخنگوی سازمان آتش‌نشانی درباره نحوه آواربرداری گفت: این فیلمی که در فضای مجازی پخش شده، مبنی بر اینکه قالیباف درباره حفر

ابتدای اعلام این اخبار، کولیوند، رئیس اورژانس کشور، در گفت‌وگو با شبکه خبر اعلام می‌کند این پیکرها از طریق تونل‌هایی که به موتورخانه پلاسکو زده شده، پیدا شده‌اند. با توجه به اینکه از همان روز اول خبرنگاران با تیم‌های نجات و آتش‌نشان‌ها صحبت داشتند و آنها در دریافت سیگنال و علانی از زنده‌بودن افرادی در محدوده موتورخانه اطلاع داشتند و ارسال پیامکی به خانواده‌ها و آتش‌نشان‌های همکار، احتمال‌ها را برای زنده‌بودن تعدادی در زیر آوار جدی می‌کرد؛ اما با این گزارش ملکی، همه امیدها قطع می‌شود و بعد هم خبر پیداشدن پیکرها در داخل موتورخانه منتشر می‌شود. اگرچه مسئولان شهرداری و سخنگوی آتش‌نشانی در ادامه همه این ماجرا را تکذیب کردند و داستان را طور دیگری روایت کردند؛ اما نکته شایان توجه این است که احساس اعتماد به مرجع اعلام خبر به‌شدت زیر سؤال رفت. به عبارتی، اگر شهروندی در این حادثه به جز شبکه خبر تنها به یکی از شبکه‌های اجتماعی دسترسی داشت، دچار تناقض‌های جدی حتی درباره آمارهای رسمی اعلام‌شده در رسانه ملی می‌شد.

به گزارش «شرق»، به نظر می‌رسد لازم است درباره مدیریت اطلاع‌رسانی چنین حوادثی تجدیدنظری جدی هم در رسانه‌ها و هم میان مسئولان و ارگان‌های پاسخ‌گو داشته باشیم. اینکه در روز دوم و سوم به بعد تازه برای ورود خبرنگاران کارت صادر شود و تردد آنها میلی، پارتی‌بازی، گروهی و متناسب با میزان آشنایی با مسئولان باشد، تا زمان رسیدن کمک‌های مردمی، خبرنگاران در سرما و گرسنه بمانند یا برخوردهای نه چندان مناسب با آنها صورت بگیرد، به دنبال اخبار و منابع خبری مجبور به انواق رفت‌نדה شوند و... اتفاقاتی درخور شان نیست. به نظر می‌رسد اگر از روز ابتدایی این حادثه، بدون پرده‌پوشی، مجلسی را برای حضور رسانه‌ها آماده می‌کردند تا علاوه بر دسترسی نزدیک امکان ارتباط با مسئولان و سخنگو وجود داشته باشد و سخنگو هم در ساعتی مشخص و پس از هر اتفاق، باز هم بدون پرده‌پوشی، گزارش تکمیلی می‌داد، چنین وضعی در اذهان عمومی به وجود نمی‌آمد.

تونل اجازه نداده باشد، مربوط به این‌ موضوع نبوده است. جابود، معاون فنی و عمرانی شهرداری تهران درخصوص چهار کاتال‌تشراتی شهرداری بیان کرد: از لحاظ قانونی شهرداری تهران اختیاری برای پلمب محلی را ندارد، همه کار کردیم اما نتوانستیم علال‌الدین را پلمب کنیم. پلمب مرکزی که مسائل ایمنی در آن رعایت نمی‌شود، از اختیار شهرداری خارج است. وی افزود: فیلمی که قالیباف در حال صحبت با آتش‌نشان‌هاست، وسیله چهار کانال تلگرامی حرف صریح شهرداری تهران را نقض کردند چراکه وی در این فیلم می‌گوید حفر را انجام دهید اما پنج‌نفری در این منطقه نمانید، چون احتمال ریزش دیوار زیاد است که به همین دلیل جلوی نیروهای آتش‌نشانی را گرفتند. جلال ملکی، سخنگوی سازمان آتش‌نشانی در ادامه گفت: البسه نیروهای آتش‌نشانان متحول شده درحالی‌که قبلاً تجهیزات خودروها معتبر نبود اما الان بسیار خوب شده است، هم‌اکنون آتش‌نشانی تهران از نظر تجهیزات و تخصص جز، برندهای منطقه است به طوری که بارها از کشورهای اطراف آمده و در دانشگاه آتش‌نشانی دوره می‌بینند. وی گفت: همه دودها حین آتش‌سوزی خطرناک نیستند. وضعیت متحول شده درحالی‌که صورتی است که تا هوا به آن می‌رسد، بلافاصله گر و آتش می‌گیرد، بخش اعظم دوده‌های موجود در پلاسکو بخار آب است که این خیلی خطرناک نیست. قالیباف دستور مؤکد داده است که خانواده‌ها تحت حمایت روانی باشند. سخنگوی سازمان آتش‌نشانی در پاسخ به این سؤال که چرا چهار ساعت برای خاموش‌کردن آتش در محل بود، درحالی‌که می‌توانستید دو ساعت در محل باشید، گفت: این حرف برای زمانی است که تجهیزات وجود ندارد، نه زمانی که البسه و تجهیزات ما استاندارد است، نیروهای ما تا یکی، دو ساعت بعد از اطفای آتش بیرون ساختمان بودند، درحالی‌که زمان زیادی منتظر خروج افراد غیرآتش‌نشان حاضر در ساختمان بودیم که ریزش ساختمان رخ داد. وی ادامه داد: روح همه این‌ها به ریزش ساختمان‌ها ربط ندارد. اما انصافاً هیچ قانونی نمی‌تواند آتش‌نشانان شاد باشد. اما انصافاً هیچ قانونی نمی‌تواند به ما بگوید چرا از ساختمان دور نشدید، چون قانون نجات و حفظ جان آتش‌نشان در ابتداست و این افراد از خودگذشتگی کردند و اگر این کار را نمی‌کردند دنبال ۲۰۰ نفر باید می‌گشتیم. علیرضا جواد، معاون فنی و عمرانی شهرداری تهران، نیز تصریح کرد: اتفاق جدی به این دلیل نزدیک ریزش ساختمان پلاسکو تشکیل شده که بر روند امدادرسانی و مسائل حاشیه‌ای و بحران‌های آن از نزدیک مدیریت داشته باشیم. وی افزود: از نظر فنی، درباره ریزش این ساختمان می‌توان گفت شبیه حادثه ۱۱ سپتامبر بوده که این سخن هم گفته شده، البته این تعبیر به معنای گسترده آن درست نیست. نوع ریزش بهترین نوع ممکن بود، چراکه آسیبی به شهروندان و ساختمان‌های مجاور پلاسکو وارد نشد. معاون فنی و مهندسی شهرداری گفت: پلاسکو مجهز به سیستم گرمایشی یکپارچه بوده و از سیستم‌های متفاوتی در آن استفاده می‌شود، اما احتمالاً همه این‌ها انفعارات صورت‌گرفته قبل از ریزش ساختمان مربوط به کپسول گاز و کولر باشد که در نهایت موجب گسیختگی ستون‌ها و بعد ریزش ساختمان شده است، گیل‌آبادی نیز تصریح کرد: براساس تصمیم ستاد بحران، چون اقدامات فعلی حادثه پلاسکو وارد فضای عملیاتی شده است، تعداد خبرنگاران را کم کرده و اجازه حضور آنها را نمی‌دهیم.

نگاه

باران خرافات بر خشکی و تشنگی ایران

● چند وقتی است که نوشته‌هایی شامل عباراتی مانند «جنگ آب‌هوایی»، «فناوری و سلاح هولناک هارپ» در فضای مجازی بین مردم دست‌به‌دست می‌شود. این مطالب، مشکلات آب‌هوایی و زیست‌محیطی در منطقه ما را به دشمنان بیرونی نسبت می‌دهند. به‌تازگی و بعد از اینکه در پاییز و اوایل زمستان سال ۱۳۹۵ شاهد بارش مناسب نبودیم، علاوه بر تکرار همان ادعاهای گذشته، تأسیسات موجود در منطقه عسلیوه و پارس جنوبی به مقصران خشکی و خشک‌سالی در کشور اضافه شده‌اند. این‌گونه مطالب، علاوه بر اینکه فاقد پشتوانه علمی بوده و اشاعه مطالب بی‌فایده و بی‌ارزش به شمار می‌رود، شانه‌خالی‌کردن از زیر بار مسئولیت و دادن آدرس غلط به افکار عمومی را تداعی می‌کند. هدف از نوشتار حاضر، بررسی علمی امکان‌داشتن یا امکان‌نداشتن تأثیر تغییرعاملنده و همدفند در وضع هوا و اقلیم یک منطقه نیست؛ البته که در محط آزمایشگاهی و محدود، امکان تغییراتی مانند ایجاد ابر و بارندگی یا برعکس وجود دارد؛ ولی در محیط‌های باز و به وسعت یک منطقه یا کشور، چنین چیزی هنوز اثبات و انجام نشده است. پروژه‌های بزرگی نیز که به صورت واضح و روشن در دنیا به نام کلی تعدیل وضع هوا (Weather Modifica-tion) انجام می‌شوند، درزمینه افزایش بارش تاکنون موفقیت درخور توجهی نیافته‌اند و بیشتر برای کم‌خطرکردن یا بی‌خطرکردن پدیده‌های زیان‌بخش هواشناسی نظیر تگرگ، ازبین‌بردن مه و... به کار می‌روند. ملموس‌ترین مثال آن پروژه بارورسازی ابرها به هدف افزایش بارش در کشور است که سال‌هاست از سوی وزارت نیرو و شرکت‌های وابسته به آن و مشارکت کشور روسیه و با صرف میلیاردها تومان بودجه در بخش‌هایی از کشور به مرکزیت استان یزد انجام می‌شود و تاکنون گزارشی مستدل و قابل‌قبول از افزایش بارش یا تغییربرخسوس در وضعیت اقلیمی این بخش از کشور ارائه نشده است. به عنوان نکته اصلی و هدف این نوشتار، باید دانست که اصولاً کشور ما در کمربند خشک و نیمه‌خشک جهان واقع شده است و ما در یک منطقه خشک و نیمه‌خشک زندگی می‌کنیم. کمبود بارش، ویژگی سرزمین ماست. این در حالی است که رفتار ما با طبیعت ایران مطابق با توان اکولوژیک و ظرفیت این منطقه نیست و مدیریت زیست‌محیطی ما در سرزمینمان، حتی برای یک منطقه مرطوب نیز خطرآفرین است. مقایسه بارندگی در کشور ما با جاهایی مثل اروپا، اشتباه است؛ چراکه نوع اقلیم آن مناطق با ما متفاوت است. هرچند تغییرات اقلیمی در همه نقاط دنیاز جمله اروپا و آمریکا، به گواه مطالعات علمی انجام‌شده متعدد و براساس شاخص‌های اقلیمی، تأثیرگذار بوده است. براساس اصول علوم جوی، یک سیستم دینامیک مانند جرم زمین و به‌طورکلی طبیعت را می‌توان مثل یک بادکنک در نظر گرفت. همان‌طور که اگر بادکنک را از یک طرف فشار دهیم، از طرف دیگره بیرون می‌زند، اتمسفر زمین نیز به همین صورت در مقابل فشارهای وارده، واکنش نشان می‌دهد. دخالت‌های انسانی در سیستم منظم جوی از حد تحمل این سیستم خارج شده است. خشکی و خشک‌سالی از کمترین تبعات این دخالت‌ها و فشارهاست. در منطقه حد، در دهه‌های اخیر، اصول تریبکجه پایدار و قوانین زیست‌محیطی و آب و هوایی به‌درستی رعایت نشده است. تزریق شدید گازهای گلخانه‌ای در مقیاس وسیع جهانی و منطقه‌ای، دخالت فراوان در طبیعت، تخریب گسترده جنگل‌ها و زیست‌بوم، بهره‌برداری‌های خارج از توان اکولوژیک سرزمین، برداشت وسیع و شدید آب از دهنده‌ها تریز زیرزمین، کمک دستگاه‌های حفاری مدرن و مثال‌هایی فراوان ازاین‌دست، مطمئناً ناپایداری زیست‌بوم و پاسخ قاطع طبیعت را به دنبال خواهد داشت. پاسخی که در زمان‌ها و مکان‌های مختلف در قالب قهر و خشم طبیعت و به شکل بلایای طبیعی متفاوت، دیده یا شنیده‌ایم. دلایل مشکلات آب‌هوایی امروز ما، دشمنان بیرونی یا عوامل ماوراءالطبیعه‌نیستند؛ بنابراین راهکارهای حل این مشکلات نیز، درونی و دست خود ماست. اولین و مؤثرترین راه، برگشت به مدیریت صحیح و سازگار با اقلیم و اعمال آن در همه تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌هاست. با این نگاه، ما خود را ناگزیر از جایگزینی مفهوم امنیت غذایی به‌جای خودکفایی دانسته و می‌توانیم که خودکفایی در همه زمینه‌ها و محصولات، امکان ندارد و حتی در صورت امکان به‌صرفه نیست. با درک رد پای آب (water footprint) یا آب پنهان (مجازی)، آب لازم برای تولید هر محصول را به حساب آورده و براین‌ام در‌خور تأمل خواهد بود. در آن صورت، کاراست و مصرف محصولات آب‌بر و پر مصرف در اقلیم خشکمان را گناهی نابخشودنی خواهیم دانست. با این رویکرد، دیگر صادرات سه میلیارد دلار پسته با صرف آبی به ارزش هشت میلیارد دلار، اقتصادی تلقی نمی‌شود و اتفاق نخواهد افتاد. با چنین تفکری، ما دیگر شد از ساختن یک جوجساب انواع سدها برداشته و انتقال آب را نه‌تنها راه‌حل مشکلات نمی‌دانیم، بلکه دخالت در طبیعت محسوب کرده و مشکل‌آفرین می‌پنداریم.

دانشجوی دکتری‌هاوشناسی کشاورزی
دانشگاه فردوسی مشهد و کارشناس تحقیقات
هواشناسی کهگیلویه‌وبویرویراحمد